ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 54.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. *ПЯТНИЦА*, 13-го *Іюля* — **1845** — *Wilno. PIĄTEK*, 13-*go Lipca.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 7 *Іюля.*

Высочайшими Грамотами, 29-го Мая, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Ордена Св. Анны 1-й степени, Генералъ-Маіоры: Начальникъ Штаба 2-го Пѣхотнаго Корпуса, *Гогель*, и Оберъ-Полицій-мейстеръ города Варшавы, *Абрамовичъ*.

— Высочайшими Грамотами, 29-го и 31-го Мая и 16-го Іюня, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами: ордена Св. Анны 1-й степени, Кіевскій Гражданскій Губернаторъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Фундуклей*, и ордена Св. Станислава 1-й степени, Командиръ 1-й Бригады 11-й Пѣхотной Дивизіи, Генералъ-Маіоръ *Красовскій 2 й*, и Главный Докторъ Придворнаго Госпиталя, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Виттъ*.

— Въ Высочайшемъ Указѣ, за собственноручнымъ Его Императорскаго Величества подписаніемъ, дан-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St Petersburg, 7-go Lipca.

Przez Najwyższe Dyplomata, 29-go Maja, Najłaskawiéj mianowani Kawalerami Orderu Św. Anny 1-éj klassy, Jenerał-Majorowie: Naczelnik Sztabu 2 go Korpusu Piechoty, *Gogiel*, i Ober-Policmejster miasta Warszawy, *Abramowicz*.

— Przez Najwyższe Dyplomata, 29-go i 31-go Maja i 16-go Czerwca, Najłaskawiéj mianowani Kawalerami: Orderu Św. Anny 1-éj klassy, Kijowski Cywilny Gubernator, Rzeczywisty Radzca Stanu *Fundukliej*, i Orderu Św. Stanisława 1-éj klassy, Dowódzca 1 éj Brygady 11-éj Dywizyi Pieszéj, Jenerał-Major *Krasowski 2-gi*, i Główny Doktor Nadwornego Szpitala, Rzeczywisty Radzca Stanu *Witt*.

— W Najwyższym Ukazie, z własnoręcznym Jego Cesarskiej Mości podpisem, danym Rządzącemu Senatowi

СМѢСЬ.

Переходъ Наполеона черезъ гору Сенъ-Бернардъ.

(Отрывокъ изъ Исторіи Консульства и Имперіи. Соч. Тьера, Т. I. Книга IV.)

(Продолженіе.)

(*См. N.* 52 *Вил. Вѣстн.*)

Ланнъ, не привыкшій долго останавливаться, немедленно послалъ нѣсколько гренадерскихъ ротъ, которыя овладѣли подъемными мостами и, не взирая на сильный огонь, вошли въ Баръ. Начальникъ укрѣпленія бросилъ въ это несчастное мѣстечко множество ядеръ и бомбъ, однако остановилъ огонь, изъ сожалѣнія къ жителямъ. Ланнъ стоялъ внѣ городской черты. Очевидно, что подъ непріятельскимъ огнемъ, обстрѣливавшимъ дорогу во всѣхъ направленіяхъ, не возможно было перевезти лагерь. Ланнъ немедленно послалъ донесеніе къ генералу Бертье, который поспѣшилъ прибыть, и съ ужасомъ узналъ, какъ трудно было одолѣть неожиданное препятствіе. Пригласили на совѣтъ генерала Мареско. Онъ осмотрѣлъ укрѣпленіе и призналъ оное почти неодолимымъ, не по причинѣ стѣнъ, которыя были не изъ лучшихъ, но по причинѣ совершенно неприступнаго его положенія. Крутизна утеса не допускали и мысли о приступѣ; стѣны, хотя и не прикрытыя земляною насыпью, не могли быть пробиты, потому что негдѣ было поставить баттареи для обстрѣливанія ихъ.

ROZMAITOŚCI.

Przejście Napoleona przez górę Św. Bernarda.

(Wyjątek z Historyi Konsulatu i Cesarstwa przez Thiersa. Tom I. Xięga IV.)

(Ciąg dalszy.)

(*Ob. N.* 52 *Kur. Wil.*)

Lannes, którego nie łatwo co powstrzymać mogło, posłał natychmiast kilka kompanii grenadyerów, które opanowały mosty zwodzone i weszły do Bardu, pomimo rzęsistego ognia. Dowódzca twierdzy sypnął gradem kul i granatów na to nieszczęśliwe miasteczko; ale wstrzymał nakoniec ogień, przez wzgląd na mieszkańców. Dywizya Lanna rozłożyła się zewnątrz miasteczka. Widoczną było rzeczą, iż pod ogniem twierdzy, który dosięgał drogi we wszystkich kierunkach, nie podobieństwem było przeprowadzić wojenne obozy. Lannes doniósł o tém natychmiast Jenerałowi Berthier, który śpiesznie przybył na miejsce i przekonał się z przerażeniem, jak trudną do przezwyciężenia była ta, tak niespodzianie zjawiająca się zapora. Przywołano Jenerała Marescot, który po obejrzeniu twierdzy, uznał ją prawie za niedobytą, nie tak z powodu budowy, która była mierną, jak raczéj z niedostępnego zewsząd położenia. Pionowa pochyłość skały nie dozwalała myśleć o zdobyciu szturmem; co zaś do murów, te lubo nie były osypane ziemią, nie podobna w nich było zrobić wyłomu, ponieważ nie było sposobu ustawić bateryi w takiejż położeniu, iżby mogła

вомъ Правительствующему Сенату 11-го Іюня, изображено: ,,Совѣтнику Миссіи Нашей при Портѣ Оттоманской, Статскому Совѣтнику Князю Дмитрію *Долгорукому*, Всемилостивѣйше повелѣваемъ быть Нашимъ Полномочнымъ Министромъ при Дворѣ Тегеранскомъ, на мѣсто Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника Графа Александра *Медема*, коего, согласно его прошенію, признали Мы за благо отозвать изъ Персіи, съ оставленіемъ въ вѣдомствѣ Министерства Иностранныхъ Дѣлъ.

— Попечителю Кіевскаго Учебнаго Округа, Тайному Совѣтнику Князю *Давыдову*, Всемилостивѣйше повелѣно присутствовать въ Правительствующемъ Сенатѣ.

— Судья Могилевскаго Совѣстнаго Суда, отставной Поручикъ *Маковецкій*, Всемилостивѣйше уволенъ, согласно его прошенію, отъ сей должности.

—

По Высочайшему Его Императорскаго Величества повелѣнію, послѣдовавшему 27-го Апрѣля текущаго года, на всеподданнѣйшій докладъ Г. Министра Финансовъ, объ оружіи пограничныхъ съ Пруссіею жителей, входилъ онъ по сему предмету съ представленіемъ въ Комитетъ Гг. Министровъ.

По Положенію о семъ Комитета Гг. Министровъ, Государь Императоръ, 5-го Іюня, Высочайше повелѣть соизволилъ, для отвращенія на будущее время безпорядковъ, близъ границы происходившихъ, и охраненія спокойствія, въ подтвержденіе и дополненіе существующихъ уже по сему предмету постановленій, сдѣлать слѣдующія распоряженія:

1) По границѣ нашей съ Пруссіею, на 50 ти верстномъ отъ нея пространствѣ, входящемъ въ составъ управленія Виленскаго Военнаго, Ковенскаго, Минскаго и Гродненскаго Генералъ-Губернатора, воспретить жителямъ всѣхъ сословій, за исключеніемъ лишь помѣщиковъ, имѣть ружья, пистолеты и всякое холодное оружіе, кромѣ охотничьихъ ружей для стрѣлянія хищныхъ звѣрей и птицъ, полагая таковыхъ охотничьихъ ружей, на основаніи 1481 статьи Свода Уставовъ Таможенныхъ (изд. 1842 г), по одному на десять крестьянскихъ дворовъ и наблюдая постановленныя въ сей статьѣ правила въ отношеніи означенныхъ ружей.

2) Помѣщикамъ, въ помянутой пограничной полосѣ живущимъ, дозволить имѣть оружіе для собственнаго лишь употребленія, кромѣ солдатскаго, для войскъ предназначеннаго.

3) Если у кого-либо изъ лицъ, неимѣющихъ права держать у себя оружіе, съ 1-го Августа сего года окажется оное на помянутомъ 50-верстномъ пространствѣ отъ Прусской границы, то мѣстной Полиціи такое оружіе отбирать и отсылать въ Артиллерійскіе

11-go Czerwca, wyrażono: „Radzcy Missyi Naszéj przy Porcie Ottomańskiéj, Radzcy Stanu Xięciu Dymetryuszowi *Dołhorukowowi*, Najłaskawiéj rozkazujemy bydź Naszym Pełnomocnym Ministrem przy Teherańskim Dworze, w miejscu Rzeczywistego Radzcy Stanu Hrabiego Alexandra *Medema*, którego, na własną jego prośbę, uznaliśmy za dobro odwołać z Persyi, z zostawieniem go w wydziale Ministerstwa Spraw Zagranicznych.“

— Kuratorowi Kijowskiego Naukowego Okręgu, Radzcy Tajnemu Xięciu *Dawydowowi*, Najłaskawiéj rozkazano zasiadać w Rządzącym Senacie.

— Sędzia Mohylewskiego Sądu Sumiennego, odstawny Porucznik *Makowiecki*, na własną prośbę Najłaskawiéj uwolniony od tego obowiązku.

—

W skutek Najwyższego rozkazu Jego Cesarskiej Mości, nastałego 27 Kwietnia bieżącego roku, z powodu najpoddanniejszego przełożenia P. Ministra Skarbu, o broni posiadanéj przez mieszkańców na pograniczu od Pruss, wchodził on w tymże przedmiocie z przedstawieniem do Komitetu PP Ministrów.

Stosownie do rozporządzenia Komitetu PP. Ministrów, Cesarz Jego Mość 5-go Czerwca Najwyżéj rozkazać raczył, dla zapobieżenia na przyszłość nieporządkom zdarzającym się w pobliżu granicy, i zabezpieczenia spokojności, w utwierdzeniu i dopełnieniu istniejących w tym przedmiocie ustaw, przywieść do skutku następne rozporządzenia:

1) Na granicy naszéj z Prussami, na 50 wiorstowéj od niéj przestrzeni, wchodzącéj do składu zarządu Wileńskiego Wojennego, Kowieńskiego, Mińskiego i Grodzieńskiego Jenerał-Gubernatora, zabronić mieszkańcom wszelkiego stanu, wyjąwszy obywateli, mieć strzelby, pistolety i wszelką broń białą, prócz strzelb myśliwskich do polowania na źwierzęta i ptaki drapieżne, licząc takich myśliwskich strzelb, stosownie do 1,841 art. Układu Ustaw Celnych (wyd. 1842 r.) po jednéj na 10 dymów włościańskich i z wypełnieniem postanowionych w tym że artykule prawideł we względzie strzelb takowych.

2) Obywatelom, w pomienionéj pogranicznéj strefie mieszkającym, dozwolić mieć broń dla własnego tylko użytku, prócz broni żołnierskiéj, dla wojsk jedynie przeznaczonéj.

3) Jeżeli u kogokolwiek z osób, nie mających prawa trzymania u siebie broni, od 1 Sierpnia bieżącego roku okaże się takowa, na przestrzeni 50 wiorst od granicy Pruskiéj, w takim razie Policya miejscowa ma takową broń odbierać, i odsyłać do artylleryjskich garnizonów, nadto

---

Однакожъ, оказалась возможность поднять на сосѣдственныя высоты нѣсколько орудій небольшаго калибра. Бертье приказалъ это исполнить. Солдаты, привыкшіе къ трудамъ, принялись тащить двѣ четырех-фунтовыя пушки и двѣ осьми-фунтовыя. Дѣйствительно, имъ удалось поставить орудія на горѣ Альбаредо, господствующей надъ возвышеніемъ и укрѣпленіемъ Бара; открытый отсюда огонь нѣсколько поколебалъ гарнизонъ; однако онъ скоро началъ отвѣчать и подбилъ одно французское орудіе малаго калибра.

Мареско увѣрилъ, что нѣтъ надежды взять укрѣпленіе, и что надобно подумать о другомъ средствѣ къ преодолѣнію этого препятствія. По осмотрѣ укрѣпленія съ лѣвой стороны, вдоль извилинъ горы Альбаредо, наконецъ нашли тропинку, которая представляла еще больше опасности, нежели самый Сенъ-Бернардъ, соединялась съ главною дорогою долины ниже укрѣпленія ведущею въ Сенъ-Донацъ. Тропинка сія, хотя шла по горѣ второстепенной, однако не уступала въ затрудненіяхъ Сенъ-Бернарду, потому что по ней ходили одни постухи и стада. И такъ если бы надлежало рѣшиться вторично на операцію только что оконченную, то есть, пройти чрезъ ущелье и разобрать артиллерію, то на это въ солдатахъ недостало бы силъ, и лагерь столько разъ подвергавшійся перекладкѣ, могъ бы оказаться негоднымъ къ дальнѣйшему употребленію. Испуганный Бертье немедленно далъ приказъ собиравшимся колоннамъ вездѣ останавливаться, и быть готовыми на случай возвращенія. Въ одну минуту вѣсть сія разнеслась въ аріергардѣ, и солдаты думали уже, что достославное предпріятіе не будотъ исполнено. Бертье отпра-

działać skutecznie. Wszakże zdawało się rzeczą podobną, wciągnąć rękami na okoliczne wzgórza kilka dział mniejszego kalibru Berthier wydał rozkazy w tym celu, żołnierze, nawykli do przezwyciężania największych trudności, wciągnęli dwa działa cztéro-funtowe a nawet dwa ośmio-funtowe. Po ustawieniu tych dział na wysokości Albaredo, panującéj nad skałą i twierdzą Bardu, odkryty nagle silny ogień z góry, zmięszał zrazu nieco załogę, która atoli nie upadła na duchu, i rozpocząwszy wzajemny ogień, zbiła z lawetu jedno z naszych dział, najmniejszego kalibru

Jenerał Marescot oświadczył, że nie było nadziei zdobycia twierdzy. i że przeto należało myśleć o innym środku do przebycia zapory. Posłano więc na wzwiady w lewo, wzdłuż wąwozów góry Albaredo, i odkryto nakoniec drożynę, która śród wielu niebezpieczeństw, większych daleko niżeli w przejściu przez górę św. Bernarda, prowadziła ku wielkiéj drodze, idącéj środkiem doliny. i łączyła się z nią po tamtéj stronie twierdzy, w Saint-Donaz. Drożyna ta, lubo przechodząca tylko przez górę drugiego rzędu, nie mniéj trudną jednakże była do przebycia od góry św. Bernarda, jako utorowana tylko przez pasterzy i trzody. Gdyby więc przyszło przedsiębrać nową przeprawę, podobną do pierwszéj, i przebywać to nowe wzgórze zdejmując znów działa z lawetów i przeciągając je z podobnymże trudem: tedy alboby wojsku zabrakło na siłach, albo też sprzęt wojenny, tyle razy rozbierany i składany, mógłby stać się niezdatnym do użycia. Przestraszony tém Berthier posłał natychmiast rozkaz nadciągającym kolumnom, ażeby się wstrzymały, i zawiesił na całéj drodze ruch, tak wojska jak i obozów, ażeby nie zapuszczały się daléj, jeśli w końcu cofać się przyjdzie. W jednéj chwili trwoga rozniosła się w tyle wojska, i rozumiano

гарнизоны; сверхъ того съ тѣхъ изъ означенныхъ лицъ, у кого запрещенное оружіе окажется, взыскивать немедленно за каждое ружье двадцать рублей, за пару пистолетовъ пятнадцать рублей, а за холодное оружіе по десяти рублей серебромъ за штуку; штрафъ сей отдавать въ полномъ количествѣ задержателю оружія.

od tych z liczby pomienionych osób, u których zakazana broń będzie odkryta, ma być uzyskano niezwłócznie: za każdą strzelbę 20, za parę pistoletów 15, a za białą broń po 10 rubli srébrem od sztuki. Sztraf ten ma być całkowicie oddawany temu, kto broń odbierze.

4) Вмѣнить въ обязанность чинамъ Пограничной Стражи, чтобы они ни подъ какимъ предлогомъ не допускали сборищъ подозрительныхъ людей, хотя бы они были и невооруженные и безъ товаровъ, по всей пограничной чертѣ съ Пруссіею, гдѣ дѣйствіе стражи простирается; Виленскому же Военному Губернатору предоставить имѣть чрезъ Земскую Полицію, на основаніи 2364 статьи Свода Учрежденій Губернскихъ (изд. 1842 г.), наблюденіе за недопущеніемъ таковыхъ сборищъ въ пограничной полосѣ.

4) Włożyć obowiązek na straż pograniczną, iżby pod żadnym pozorem nie dozwalała zgromadzeń ludzi podejrzanych, chociażby nieuzbrojonych i niemających towarów, na całéj pogranicznéj linii z Prussami, gdzie czynność straży się rozciąga; zaś Wileński Wojenny Gubernator ma, za pomocą Ziemskiéj Policyi, czuwać, na zasadzie 2,384 artykułu Układu Ustanowień Gubernialnych (wyd. 1842 roku), nad niedopuszczeniem takowych zgromadzeń w pogranicznéj strefie.

Харьковъ, 2 го Іюня.

25-го Мая, по полудни въ одиннадцать часовъ, въ первый разъ здѣсь видѣли комету, которая, впрочемъ, могла быть видима за нѣсколько дней и до сего времени. Она явилась на Сѣверѣ, близъ созвѣздія Возничаго, на Востокъ отъ звѣзды первой величины Капеллы, только немного ниже ея или ближе къ горизонту. Кажущійся обьемъ ея, или ядро и хвость, не велики; находясь въ лучахъ солнца, хотя слабыхъ, или въ свѣтѣ вечерней зари, почти не примѣтны до десяти часовъ по полудни, а съ одинадцати до половины втораго часа по полуночи очень хорошо видвы простыми глазами.

Charkow, 2 czerwca.

Dnia 25 Maja, o godzinie 11-éj w wieczór, ujrzano tu poraz piérwszy kometę, która zapewne mogła być już widziana i kilką dniami wprzódy. Ukazała się na północy, blizko konstellacyi Woźnicy, na wschód gwiazdy pierwszéj wielkości *Capella*, tylko nieco niżéj tejże, czyli bliżéj poziomu. Pozorna jéj objętość, czyli jądro i ogon, nie są wielkie, a znajdując się w promieniach słońca, chociaż słabych, lub w świetle zorzy wieczornéj, prawie dostrzedz się nie dają do godziny 10-éj w wieczór; od 10-éj zaś, do wpół do 2-giéj z północy, bardzo dobrze gołém nawet okiem są widzialne.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Пруссія.

Берлинъ, 12 Іюля.

Третьяго дня, въ залѣ государственнаго совѣта, въ королевскомъ дворцѣ, совершена была торжественная присяга преосвященнымъ бреславскимъ епископомъ, барономъ Дипенброкомъ. Король, въ сопровожденіи статсъ-министра и директора департамента католической церкви, изволилъ лично принять присягу на вѣрность.

— Король снисходя на просьбу Г. Арнима, уволилъ его отъ исправленія должности министра внутреннихъ дѣлъ, и временное управленіе симъ министерствомъ ввѣрилъ г-ну Бодельшвингу.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Prussy.

Berlin, 12 lipca.

Onegdaj nastąpiło uroczyste złożenie przysięgi Xięcia Biskupa Wrocławskiego, Barona Diepenbrock, w sali Rady Stanu, w zamku Królewskim. Król w towarzystwie Ministra Stanu i Dyrektora wydziału interessów Kościoła katolickiego, raczył sam osobiście przyjąć przysięgę wierności.

— Król w zadosyćuczynieniu prośbie pana Arnim, raczył uwolnić go od sprawowania interessów ministerstwa spraw wewnętrznych, a kierunek tegoż ministerstwa powierzył tymczasowo panu Bodelschwing.

вилъ нѣсколько курьеровъ къ первому консулу съ увѣдомленіемъ о семъ неожиданномъ препятствіи.

Первый консулъ былъ еще въ Мартиньи и не думалъ переправляться чрезъ Сенъ-Бернардъ до тѣхъ поръ, пока не убѣдился бы въ выступленіи послѣднихъ частей лагеря. Извѣстіе о препятствіи, признанномъ неодолимымъ, сначала поразило его; но потомъ онъ скоро одумался, и рѣшительно отвергъ мысль объ отступленіи. Ничто на свѣтѣ не могло побудить его къ такой крайности. Онъ воображалъ, что если одна изъ высочайшихъ горъ на земномъ Шарѣ не остановила его, то второстепенный утесъ не долженъ былъ побѣдить его мужества и генія. Укрѣпленіе можно взять смѣлостію, полагалъ онъ, а если этого не льзя будетъ сдѣлать, то надобно обойти его. Если бы пѣхота и кавалерія прошли съ нѣсколькими четырехфунтовыми орудіями, тогда онѣ двинулись бы къ Иврѣ, при входѣ въ равнину, и здѣсь дождались бы всей тяжелой артиллеріи. Наконецъ если эта артиллерія не могла бы одолѣть встрѣченнаго препятствія, и если для того надобно было бы овладѣть непріятельскою артиллеріею, то французская пѣхота такъ многочисленна и храбра, что можетъ броситься на Австрійцевъ и отнять у нихъ пушки. Первый консулъ снова разсмотрѣлъ карты, распросилъ итальянскихъ офицеровъ, и узнавъ отъ нихъ, что другія дороги примыкаютъ изъ Аосты къ окружающимъ долинамъ, отправилъ нѣсколько писемъ къ Бертье, запретилъ ему останавливать движеніе арміи, и съ удивительною точностію указалъ, гдѣ должно произвести рекогносцировку вокругъ укрѣпленія Бара. Предвидя особенную опасность только въ прибытіи непріятельскаго корпуса, который могъ

powszechnie, że już chlubne przedsięwzięcie upadło. Berthier słał gońca za gońcém do Piérwszego Konsula, z oznajmieniem o téj niespodzianéj zawadzie.

Piérwszy Konsul był jeszcze w Martigny, nie chcąc przebywać góry św. Bernarda, ażby wprzód sam osobiście nie wyprawił ostatniéj części materyałów wojennych. Wieść o przeszkodzie, mianéj za nieprzebytą, sprawiła w nim z początku rodzaj przerażenia, ochłonął jednakże prędko, i wzbraniał się upornie przypuścić konieczności odwrotu. Nic w świecie nie zdołałoby go przywieść do téj ostateczności. Jeśli go nie wstrzymała jedna z największych gór na kuli ziemskiéj, mógłże myśleć, aby podrzędna skała mogła się oprzeć odwadze i gieniuszowi jego? Wziąć twierdzę śmiałém natarciem, albo ją bokiem okrążyć, to były jego zamiary. Zresztą, skoroby piechota i jazda mogły przejść z kilką, choćby tylko cztéro-funtowemi działami, wojska te udałyby się do Iwrei, miasteczka leżącego przy wejściu na dolinę, i tam oczekiwały aż ciężka artylleryа nadciągnie. W razie zaś, gdyby ta ostatnia nie mogła przezwyciężyć obecnéj przeszkody, i gdyby dla zaopatrzenia się w działa, potrzeba było koniecznie zdobywać artylleryą nieprzyjacielską, piechota francuzka była dość waleczna i silna, aby z bagnetem w ręku czynu tego dokonać. W tych myślach Piérwszy Konsul rozpatrzył na nowo swe mappy, wypytywał wielu wojskowych Włoskich, i dowiedziawszy się od nich, że inne drogi prowadziły z Aosty na otaczające równiny, pisał list po liście do Jenerała Berthier, wzbraniając mu wstecznego poruszenia wojska, i wskazując z dziwną dokładnością, gdzie należało szukać innego przejścia w okolicach twierdzy Bard. Nie zdolny widzieć istotnego niebezpieczeństwa, dopókiby nieprzyjacielskie wojsko nie zagrodziło mu wyjścia z Iwrei, rozkazał Jenerałowi Berthier posunąć Jenerała Lannes ku temu miastu, drożynką przez Albaredo, dla zajęcia tam mocnego dość stanowiska,

Австрія.

Вѣна, 2 Іюля.

Вчера, прибыла сюда на пароходѣ герцогиня Кентская, въ сопровожденіи брата своего, герцога Фердинанда Саксенъ-Кобургскаго, выѣхавшаго къ ней на встрѣчу въ городъ Линцъ. Ея Высочество, послѣ кратковременнаго отдыха въ здѣшней столицѣ, отправится сегодня же въ помѣстье своего брата, и будетъ тамъ ожидать прибытія Королевы Викторіи.

Франція.

Парижъ, 5 Іюля.

Вчера и третьяго дня всѣ министры собраны были въ Тюльери, для совѣщаній по духовнымъ дѣламъ. Положено, какъ слышно, предпринять рѣшительныя мѣры противъ Іезуитовъ, но не послѣдовало еще окончательнаго согласія на способъ, какимъ это должно прійти въ исполненіе.

— Посланники, прибывшіе изъ Гаити съ тою цѣлію, чтобы исходатайствовать у французскаго правительства отсрочку въ уплатѣ долга, получили благопріятный отвѣтъ, но при этомъ имъ объявлено, что окончательное по сему рѣшеніе сообщено имъ будетъ по полученіи депешей отъ генеральнаго консула, Г. Левасера, и извѣстія объ устраненіи недоразумѣній съ президентомъ Пьеро.

— Принцу Герониму Бонапарте разрѣшено продлить пребываніе свое въ Парижѣ.

— Стоимость всѣхъ государственныхъ имуществъ, по 1-е Января сего года, простиралась до 1,288,375,440 фр., въ томъ числѣ, цѣна имуществъ находящихся въ общественномъ употребленіи составляла 548,692,980 фр. а цѣна имуществъ, состоящихъ въ казенномъ вѣдомствѣ 739,682,465 фр.; къ числу сихъ послѣднихъ принадлежатъ казенные лѣса, цѣнимые въ 732 милліоновъ.

— Палаты занимались сегодня дѣлами мѣстной важности.

— По извѣстіямъ изъ Альжира отъ 24 Іюня, полковники Пелисье, Сентъ-Арно и Ламиро въ одно время начали свои дѣйствія къ сѣверу отъ Орлеанвиля, и произвели значительные успѣхи. Въ Оранской провинціи генералъ Каваньякъ совершенно покорилъ могущественное племя Бенисенусовъ, и захватилъ богатую добычу. Вслѣдствіе сего, начальники сего племени прибыли въ Тлемезенъ, чтобы изъявить безусловную покорность. Абд эль-Кадеръ все еще находится къ югу отъ Стильтена, гдѣ на всѣ его движенія обращено особое вниманіе.

Austrya.

Wiedeń, 2 lipca.

Wczoraj, przybyła tu parostatkiem, Xiężna Kent, w towarzystwie brata swego, Xięcia Ferdynanda Sasko-Koburgskiego, który na jéj spotkanie aż do Linz wyjechał. Dostojna podróżna zabawi tylko kilka godzin w Wiedniu, dziś bowiem wyjeżdża już do dóbr swego brata, gdzie aż do przyjazdu Królowéj Wiktoryi zabawi.

Francya.

Paryż, 5 lipca.

Wczoraj i onegdaj, wszyscy Ministrowie zgromadzeni byli w Tuileryach w celu narady względem spraw duchownych. Postanowiono, jak słychać, przedsięwziąść stanowcze kroki przeciw Jezuitom, ale nie zgodzono się jeszcze ostatecznie na sposób, w jaki to ma nastąpić.

— Posłowie przybyli z Hajti, w celu wyjednania od rządu francuzkiego przedłużenia terminu opłaty długu, otrzymali przychylną odpowiedź; powiedziano im jednak, że ostateczne w tym przedmiocie postanowienie, nastąpi dopiéro po nadejściu depeszy od Konsula jeneralnego P. Levasseur, i wiadomości o załatwieniu nieporozumień z Prezydentem Pierrot.

— Xiążę Hieronim Bonaparte, otrzymał pozwolenie przedłużenia pobytu swego w Paryżu.

— W dniu 1 m stycznia b. r. ogólna wartość majątku rządowego wynosiła 1,288,375,440 fr., t. j. 548,692 980 franków własność na użytek publiczny poświęcona, a 739 682,465 fr., nienależąca do tegoż użytku; w téj liczbie mieszczą się lasy w summie 732 milionów.

— Obie Izby zajmowały się dzisiaj przedmiotami miejscowemi.

— Według wiadomości z Algieryi, z dnia 24 go czerwca, Pólkownicy: Pelissier, St. Arnaud i l'Amirault, jednocześnie rozpoczęli działania na północ Orleansville, i znaczne odnieśli korzyści. W Oranie, Jenerał Cavaignac pokonał zupełnie plemię potężne Beni-Senus, i wielkie zdobył łupy. W skutku tego, przybyli wszyscy naczelnicy plemienia rzeczonego do Tlemsen, w celu przyjęcia bezwarunkowéj podległości. Abd el Kader bawi jeszcze na południu Stilten, atoli dają pilną baczność na wszystkie jego poruszenia.

заградить выходъ изъ Ивре, онъ поставилъ Бертье въ обязанность послать Ланна къ Ивре по тропинкѣ Альбаредо, чтобы онъ занялъ тамъ сильную позицію, которая былабы въ состояніи защищать отъ австрійской артиллеріи и кавалеріи. Если Ланнъ, присовокуплялъ первый консулъ, удержитъ за собою входъ въ долину, намъ нечего бояться; и мы можемъ только потерять нѣсколько времени. Имѣя достаточное количество съѣстныхъ припасовъ, мы можемъ ожидать терпѣливо, и во всякомъ случаѣ достигнемъ цѣли, т. е.: или обойдемъ, или побѣдимъ препятствіе насъ останавливающее.

Отославъ сіи инструкціи къ Бертье, первый консулъ отдалъ послѣднія приказанія генералу *Moncey*, который долженъ былъ спускаться съ Сенъ-Готарда, генералу Шабрану, который, чрезъ малый Сенъ-Бернардъ долженствовалъ выдти прямо къ укрѣпленію Бара, и наконецъ рѣшился самъ переправиться черезъ горы. Передъ отъѣздомъ онъ получилъ извѣстіе изъ Бара о томъ, что 14-го Мая, баронъ Меласъ стоялъ еще въ Ниццѣ. Такъ какъ извѣстіе пришло 20-го числа, то нельзя было предполагать, чтобы австрійскій генералъ поспѣлъ въ шесть дней изъ Ницы въ Ивре. Первый консулъ выѣхалъ 20-го Мая передъ разсвѣтомъ. Его сопровождали адъютантъ Дюрокъ и секретарь Бурьенъ. Изящныя произведенія изобразили генерала Бонапарте скачущимъ по алпійскимъ снѣгамъ на борзомъ конѣ; но въ самомъ дѣлѣ онъ переправлялся иначе: Наполеонъ взбирался на Сенъ Бернардъ на мулѣ, въ сѣромъ плащѣ, который всегда носилъ, имѣя проводникомъ мѣстнаго жителя; въ трудныхъ дефилеяхъ показывалъ онъ разсѣянность человѣка, занятаго другимъ предметомъ, разговаривалъ съ офицерами, шедшими по дорогѣ, иногда обращался съ вопросами къ своему

aby się można było w niém oprzeć austryackiéj artylleryi i jeździe. „Skoro Lannes, dodawał Piérwszy Konsul, opanuje wstęp na dolinę, mniejsza o to co potém nastąpi; najgorszém złém będzie strata czasu. Mając podostatkiem żywności, możemy czekać cierpliwie, i musimy albo przełamać, albo ominąć zawadę, która nas wstrzymuje w téj chwili.“

Po wydaniu takowych zaleceń Jenerałowi Berthier, Piérwszy Konsul posłał swe ostatnie rozkazy Jenerałowi Moncey który się miał przeprawiać przez górę św. Gotarda, oraz Jenerałowi Chabran, który przez mały św. Bernard powinien był wyjść prosto przed twierdzę Bard; poczém sam osobiście postanowił nakoniec przejść góry. Przed odjazdem otrzymał wiadomości z Var, które mu doniosły, że d 14 maja (24 (floriala), Baron Mélas był jeszcze w Nicei. Wieści te odebrano dnia 20 maja; nie można więc było przypuścić, ażeby Jenerał austryacki mógł w krótkim przeciągu dni sześciu pośpieszyć ztamtąd do Iwrei. Piérwszy Konsul puścił się zatém w drogę dla przebycia góry dnia 20 maja przededniem. Towarzyszyli mu adjutant jego Duroc i sekretarz de Bourienne. Sztuki piękne przedstawiły go przebywającego śniegi Alpejskie na rozhukanym rumaku; ale oto jest istotna prawda. Wjeżdżał on na szczyt góry św. Bernarda na mule, otulony w téj szaréj odzieży, jaką zawsze zwykł nosić; wiedziony przez jednego z okolicznych wieśniaków; okazując w najtrudniejszych przeprawach roztargnienie umysłu zajętego czém inném; rozmawiając z oficerami, których napotykał po drodze, albo też kiedy niekiedy obracając się do swego przewodnika, kazał mu opowiadać sobie całe jego życie,

— Изъ южныхъ и юго-западныхъ департаментовъ получаются донесенія, въ которыхъ жалуются на безпрерывные дожди и холода, отъ коихъ много пострадали хлѣба и виноградники.

6 Іюля.

Король со всѣмъ семействомъ переѣхалъ изъ Нельи въ замокъ Тріаннонъ.

— Въ полуоффиціальномъ *Messager* напечатано сегодня слѣдующее извѣстіе: Правительство получило изъ Рима донесеніе, что переговоры, которые предоставлено было вести Г. Росси, достигнули совершенно своей цѣли. Конгрегація Іезуитская не будетъ существовать во Франціи; члены оной разойдутся; домы ихъ будутъ закрыты, и искусы уничтожены.

— Изъ Альжира получено слѣдующее извѣстіе отъ 25 Іюня. Мулей Абд-эль-Раманъ, послѣ продолжительныхъ преній и переговоровъ, увѣдомилъ наконецъ нашего представителя въ Марокко, что онъ соглашается ратификовать мирный трактатъ, заключенный въ Лалла-Магрнья. Срокъ для сей ратификаціи назначенъ былъ 18-го числа с. м. Въ Танжерѣ ожидали генерала Деларю, между 12 и 15 числомъ. Г. Леонъ Рошъ 11 числа былъ въ Ларашѣ, для сношенія съ Бусєламомъ о томъ—не можетъ ли произойти ратификація ранѣе 18-го числа. Главная причина отсрочки ратификаціи состояла въ томъ, что Императоръ объявилъ, что и другіе европейскіе народы желаютъ тѣхъ же самыхъ выгодъ, какъ и Франція. Это затрудненіе уже устранено.

— Засѣданія палатъ въ 1845 г. уже почти окончены, и лишь только палата перовъ утвердитъ бюджетъ, засѣданія будутъ закрыты. Въ *Journal des Débats* сообщаютъ слѣдующее обозрѣніе занятій законодательнаго корпуса: Засѣданія палатъ открыты 26-го Декабря; публичныхъ засѣданій было 146, а 42 раза депутаты собирались по отдѣленіямъ. Пренія происходили подъ предсѣдательствомъ: Сапея, по старшинству лѣтъ; Созе, въ качествѣ президента (109 разъ), Виньона, Дюфора, Дебелейма и Лепелетье д'Ольнея, въ качествѣ вице-президентовъ. При всѣхъ затруднительныхъ вопросахъ предсѣдательствовалъ Созе. Засѣданіе разъ только было отсрочено, по некомплектному числу членовъ, этотъ случай произошелъ въ 5-й разъ съ 1814 г. Пренія объ адрессѣ заняли 7 засѣданій, при коихъ министры имѣли на своей сторонѣ большинство 225 голосовъ противъ 197. Оппозиція нѣсколько разъ нападала на министровъ, но всегда была отражаема. Во время настоящихъ засѣданій, палата утвердила 109 проектовъ, не включая въ то число законовъ, касающихся извѣстныхъ мѣстъ, коихъ число

— Z departamentów południowych i południowo-zachodnich ciągle nadchodzą zażalenia na nieustanne sloty i brak ciepła, przez co zboża i winnice znacznie ucierpiały.

Dnia 6 lipca.

Król z całą swoją rodziną udał się z Neuilly na mieszkanie do zamku Trianon.

— Półurzędowy *Messager* zawiera dziś następującą wiadomość: Rząd otrzymał uwiadomienie z Rzymu, że negocyacye polecone panu Rossi, osiągnęły w zupełności swój cel. Kongregacya jezuitów przestanie istnieć we Francyi; członkowie jéj się rozejdą; ich domy zostaną zamknięte, a ich nowicyaty skassowane.

— Z Algieru mamy wiadomości do 25 go czerwca. Muléj Abd-el-Rhaman, po wielu sporach i układach, zawiadomił nakoniec naszego reprezentanta w Marokko, że pokoj zawarty w Lalla-Magrnia ratyfikować zamierza. Termin ratyfikacyi, ustanowiony był na dzień 18-ty czerwca. Jenerała Delarue spodziewano się w Tangierze między 12-m a 15-m. P. Leon Roche był 11 go w Laraszu, w celu rozmówienia się z Buselamem, czyliby ratyfikacya nie mogła nastąpić przed 18-m czerwca. Główny powód odwlekania ratyfikacyi był ten, iż Cesarz lękał się, aby inne narody Europejskie nie żądały tych samych korzyści co i Francya; lecz trudność ta już została załatwioną.

— Posiedzenie prawodawcze na rok 1845, jest już jakby skończone; skoro Parowie budżet uchwalą, posiedzenie Izb będzie zamknięte. *Journal des Débats* przytacza z tego powodu następujący przegląd prac ciała prawodawczego. Izby otwarte były 29-go grudnia, deputowani mieli 146 publicznych posiedzeń, a 42 razy zgromadzali się w swoich biurach. Przewodniczyli obradom: Sapey, ze starszeństwa wieku, Sauzet, jako Prezes (109 razy), Bignon, Dufaure, Debelleyme i Leppelletier d'Aulnay, jako-Wice Prezesowie. Przy wszystkich główniejszych kwestyach sam Sauzet przewodniczył obradom. Izba raz tylko, dla braku potrzebnéj do obrad liczby członków, odroczoną została. Wypadek ten zdarzył się po-raz piąty od tysiąc ośmset czternastego roku. Rozprawy nad adresem zajęły siedm posiedzeń, na których Ministrowie, 225 głosami przeciw 197, zyskali większość. Oppozycya kilkakrotnie nastawała na Ministrów zawsze jednak zwycięzko odpartą została. Izba, na obecném posiedzeniu, uchwaliła 109 projektów do prawa, nie licząc w to praw, w przedmiotach miejscowych, które prawie taką samą liczbę wynoszą. Budżet wydatków na

---

проводнику, заставлялъ его разсказывать себѣ про свою жизнь, о радостяхъ и огорченіяхъ, какъ праздный путешественникъ, который не имѣетъ другихъ занятій. Проводникъ, молодой человѣкъ, простодушно передавалъ ему подробности своей скромной жизни, и особенно толковалъ о своемъ горѣ, что по бѣдности не можетъ жениться на любимой имъ дѣвушкѣ. Первый консулъ, то слушая проводника, то распрашивая прохожихъ, которыми была наполнена дорога, достигъ гостинницы, гдѣ добрые монахи приняли его съ радушіемъ. Лишъ только сошелъ онъ съ мула, тотчасъ же написалъ записку и отдалъ ее своему проводнику, приказавъ ему непремѣнно вручить оную администратору арміи, оставшемуся на другой сторонѣ Сенъ-Бернарда. Вечеромъ, молодой человѣкъ, воротясь въ Сенъ-Піеръ, съ удивленіемъ узналъ о томъ какого могущественнаго путешественника провожалъ онъ утромъ, что генералъ Бонапарте дарилъ ему поле, домъ, словомъ всѣ средства къ женитьбѣ и къ осуществленію мечтаній его скромныхъ желаній. Горецъ сей умеръ въ наше время, на своей родинѣ, будучи до смерти хозяиномъ поля, подареннаго ему первымъ консуломъ. Это благодѣяніе, оказанное въ минуту столь важнаго предпріятія, достойно вниманія. Ежели бы оно было даже прихотью завоевателя, дѣлающаго на удачу добро или зло, то ниспровергающаго царства, то строящаго хижину, и тогда пріятно было бы упомянуть о такихъ прихотяхъ; но подобный поступокъ обнаруживаетъ другое. Душа человѣческая, въ тѣ минуты, когда исполнена пламенныхъ желаній, наклонна къ благодѣяніямъ; она благотворитъ какъ бы для того, чтобы заслужить успѣхъ, о которомъ молитъ Провидѣніе.

(*Окончаніе впредь*).

jego zabawy i troski, jako zwykły ciekawy podróżnik, nie mający nic do czynienia. Przewodnik ten, jeszcze młody, opisywał mu z całą prostotą wszystkie szczegóły swojego nieznanego bytu, a mianowicie smutek, który go trapił, iż nie mógł, z powodu ubóstwa, ożenić się ze swoją kochanką, dziewczyną z sąsiedniéj doliny. Piérwszy Konsul, już to słuchając jego opowiadań, już to rozpytując się przechodniów, których pełno było po drodze, dojechał do gościnnego klasztoru, gdzie dobrzy zakonnicy przyjęli go z najżywszą uprzejmością. Tam zaledwo zsiadł z muła, napisał natychmiast kartkę, którą oddał przewodnikowi, zalecając mu, aby niezwłócznie wręczył ją Administratorowi armii, pozostałemu z drugiéj strony góry św. Bernarda. Wieczorem, młody ten człowiek, powróciwszy do Saint-Pierre, dowiedział się z podziwieniem, jak potężnemu podróżnikowi służył rano za przewodnika, a razem, że Jenerał Bonaparte kazał mu kupić pole, dom, słowem dać wszystkie środki do ożenienia i uiszczenia tym sposobem wszystkich marzeń jego skromnéj żądzy. Góral ten umarł za dni naszych, w rodzinnym swoim kraju, będąc do śmierci posiadaczem ziemi, którą go władzca świata udarował. Szczególny ten czyn dobroczynności, w chwili tak ważnego zajęcia, ze wszech miar jest godzien uwagi. Choćby to była tylko fantazya zdobywcy, czyniącego nawiasem zło i dobro, burzącego na przemian państwa lub budującego lepiankę, wartoby ją zawsze przytoczyć, choćby tylko dla przykładu mocarzy; ale czyn taki co innego nam jeszcze dowodzi. Dusza ludzka, w chwilach gdy jest sama miotana gwałtownemi żądzami, skłonną jest do dobrociku drugim; czyni dobrze, jakby chcąc sama przez to zasłużyć na dobro, którego od Opatrzności pożąda.

(*Dokończenie nastąpi*).

почти также велико. Бюджетъ расходовъ на 1846 г., разсматриваемъ былъ въ 17 засѣданіяхъ, и принятъ большинствомъ 232 голосовъ противъ 43. Прошлаго года, такой же бюджетъ палата утвердила въ 7 засѣданій. Бюджетъ доходовъ занялъ только два засѣданія. Палата утвердила расходъ на 1846 годъ, въ 1,434,500 000, и вчерашняго числа отсрочила засѣданія. Депутаты еще разъ соберутся для закрытія засѣданій.

7 Іюля.

Королевскимъ постановленіемъ, отъ 4 го с. м., министръ публичныхъ работъ, г-нъ Дюмонъ, назначенъ управлять министерствомъ внутреннихъ дѣлъ, на время отсутствія г-на Дюшателя. Министръ народнаго просвѣщенія, г-нъ Сальванди, отправляется на три недѣли въ отпускъ, къ водамъ, но исправленія его должности еще не поручено никому.

— Въ *Journal des Débats* подтверждаютъ сообщенное вчера въ жур. *Messager* извѣстіе объ уничтоженіи во Франціи іезуитскихъ конгрегацій.

— Въ военномъ министерствѣ получено отъ маршала Бюжо донесеніе изъ Альжира, отъ 24-го Іюня, въ которомъ сказано, что генералы Маре и Д'Арбонвиль, соединясь 19 го числа близъ Бордшъ Гамзей, аттаковали сильную позицію, занятую Бенъ-Салемомъ, и нанесли значительный ударъ непріятелю. Сраженіе было кровопролитное; французскія войска сражались мужественно и преодолѣли всѣ препятствія; они лишились 5 человѣкъ убитыми и 34 ранеными, въ томъ числѣ 4 офицеровъ. 20 го Іюня явились посланники отъ племенъ Бени-Яса и Ксерина, для изъявленія покорности сихъ племенъ. Маршалъ Бюжо присовокупляетъ, что положеніе дѣлъ въ восточныхъ и западныхъ областяхъ вообще удовлетворительно.

— По донесеніямъ изъ Орана, отъ 27-го Іюня, Абдъ-эль-Кадеръ находился съ своимъ войскомъ близъ Ведси-Насера. Изъ Сиди Бель-Аббеса отъ 23 го Іюня сообщаютъ, что генералъ Корте, 17 го числа, снялъ лагерь въ Сиди-Бенъ Юбъ и двинулся къ укрѣпленной позиціи Дгая, дабы оттуда начать дѣйствія въ южной сторонѣ.

— Всѣ департаментскія газеты наполнены описаніями грозъ, ливней, смерчей и наводненій, причиняющихъ ужаснѣйшія опустошенія. Чтобы дать понятіе о силѣ смерчей, приводятъ примѣръ, что въ *Guise* (въ энскомъ департаментѣ), нѣкто Ване, ремесленникъ, застигнутый на улицѣ смерчемъ, брошенъ былъ объ уголъ дома, при чемъ раздробило ему головный черепъ и онъ тотчасъ померъ.

Англія.

Лондонъ, 4 Іюля.

Вчера Король Бельгійскій принималъ, въ Букингамскомъ дворцѣ, членовъ дипломатическаго корпуса.

— По случаю учрежденія ежемѣсячнаго пароднаго сообщенія съ Китаемъ, директоры пароходства давали, 1-го Іюля, г-ну Поттинджеру, великолѣпный обѣдъ, на коемъ находились также знатнѣйшіе члены Остъ-Индской компаніи. Г-нъ Поттинджеръ, въ произнесенной имъ рѣчи, представилъ выгоды, приносимыя торговлею съ этимъ государствомъ, и отдавалъ справедливость китайскому начальству, за точность въ исполненіи условій трактата.

— 29-го числа, происходило торжественное освященіе католической церкви въ Вуличѣ, въ присутствіи многочисленнаго стеченія народа. Церковь эта построена на землѣ, уступленной правительствомъ для чиновъ гарнизона и арсенальныхъ рабочихъ католическаго вѣроисповѣданія.

— Въ верхней палатѣ читанъ былъ въ третій разъ билль о преобразованіи ирландскаго банка. Въ нижней палатѣ разсматривали билль о распредѣленіи общественаыхъ луговъ и пастбищъ.

— На собраніи въ Митѣ, О'Коннель сказалъ между прочимъ: „Митскіе мужи! Я пришелъ содѣйствовать вамъ для расторженія союза. Кто изъ васъ благопріятствуетъ дѣлу репилеровъ, пусть подниметъ руку. (Вдругъ тысячи рукъ поднялись) Истинно, мнѣ кажется, будто у всякаго изъ васъ по-пяти рукъ, когда дѣло идетъ о поддержаніи репила! Если бы васъ кто спросилъ, для чего желаете уничтоженія союза, вы скажите тому, что я вамъ ввѣрилъ причину; но

r. 1846 rozbierany był na 17 posiedzeniach, i przyjęty większością 232 głosów przeciw 43. W roku zeszłym, takiż sam budżet uchwaliła Izba na 7 posiedzeniach. Budżet dochodów zajął tylko dwa posiedzenia. Izba uchwaliła rozchody na rok 1846, w ilości 1,434,500,000, i w dniu wczorajszym odroczyła się do nieograniczonego czasu. Deputowani jeszcze się raz zgromadzą, na zamknięcie posiedzeń.

Dnia 7 lipca.

Przez postanowienie Królewskie, z dnia 4 b. m., Minister robót publicznych, P. Dumon, ma sobie poruczony kierunek ministerstwa spraw wewnętrznych, przez czas nieobecności P. Duchatel. Minister oświecenia publicznego, P. Salvandy, chociaż wyjedzie na trzy tygodnie do wód, zastępować go jednak w ministerstwie nie poruczono nikomu.

— *Journal des Débats* potwierdza udzieloną wczoraj przez dziennik *Messager* wiadomość o zniesieniu we Francyi kongregacyi jezuitów.

— Minister wojny otrzymał raport, datowany z Algieru pod d. 24 czerwca, w którym Marszałek Bugeaud donosi, że Jenerałowie: Marey i d'Arbouville, po połączeniu się d. 19 pod Bordsz Hamsa, tegoż dnia uderzyli na mocne pozycye, przez siły Ben Salema osadzone, i ciężką zadali klęskę nieprzyjacielowi, który zupełnie rozproszony został. Walka była zacięta; wojska francuzkie potykały się mężnie i przełamały wszystkie zawady; utraciły 5 w poległych i 34 rannych, między którymi 4 jest oficerów. Dnia 20 przybyli wysłańcy od plemion Beni-Jasa i Korina, dla traktowania względem poddania się Francuzom. Marszałek Bugeaud zapewnia, że stan rzeczy w prowincyach wschodnich i zachodnich jest w ogólności zaspokajającym.

— Podług doniesień z Oranu, pod d. 27, Abd el Kader znajdował się ze swém wojskiem pod Wedsi-Naser. Z Sidi Bel-Abbes, pod d. 23 czerwca donoszą, że Jenerał Corte, d. 17 czerwca opuścił biwak w Sidi-Ben Jub, i ruszył ku warownemu stanowisku Dhaya, aby stamtąd działać na południe.

— Wszystkie gazety Departamentowe napełnione są szczegołami burz, uraganów, trąb powietrznych i powodzi, które największe sprawują spustoszenia. Dla dania pojęcia o sile trąb powietrznych, przytaczają przykład, że w Guise, (Depart. Aisne) niejaki Wanet, fabrykant, pochwycony na ulicy przez trąbę, rzucony był o 10 metrów o róg domu i miał rozbitą czaszkę tak, iż skonał natychmiast.

Anglia.

Londyn, 4 lipca.

Król Belgijski dawał wczoraj w pałacu Buckingham posłuchanie Ciału Dyplomatycznemu.

— Z powodu ustanowienia co-miesięcznéj żeglugi parowéj do Chin, dyrektorowie towarzystwa żeglugi parowéj dawali 1 lipca świetną biesiadę dla P. Pottinger, na któréj znajdowali się także najznakomitsi członkowie spółki wschodnio indyjskiéj. P Pottinger wystawiał korzyści handlowe z tém państwem, i oddawał sprawiedliwość władzom Chińskim, że wszystkie warunki traktatu najsumienniéj wykonywają.

— Dnia 29 z m. odbywało się uroczyste poświęcenie kościoła katolickiego w Woolwich, w obec nader licznego zgromadzenia. Kościoł ten, wzniesiony na gruncie przez rząd darowanym, przeznaczony jest dla załogi i robotników w arsenale, katolickiego wyznania.

— W Izbie Wyższéj odczytano po-raz trzeci bill o reformie banku Irlandzkiego; członkowie zaś Izby Niższéj zajmowali się bilem o podziale spólnych łąk i pastwisk, do gmin należących.

— Na zgromadzeniu w Meath, O'Connel rzekł między innemi: „Mężowie z Meath! przyszedłem pomagać wam w zamiarze zniesienia unii. Kto z was jest za sprawą repealistów, niech podniesie rękę. (Tysiące rąk podniosły się na ten rozkaz). Prawdziwie, mnie się zdaje, że każdy z was ma pięć rąk, gdzie idzie o utrzymanie repealu! Jeżeliby was kto zapytał, dla czego żądacie zniesienia unii, powiedzcie mu, żem ja powierzył wam przyczynę; abyście zaś istotnie tak odpowiedzieć mogli, chcę wam ją rzetelnie

дабы вы дѣйствительно могли отвѣчать безъ стѣсненія, то, чистосердечно объявляю вамъ. Во-первыхъ для того, что Ирландія имѣетъ равное право съ Англіею имѣть парламентъ. Англичане ни въ чемъ не превосходятъ насъ, мы же во многихъ отношеніяхъ имѣемъ преимущество передъ ними. Они не сравнятся съ нами въ умѣренности и трезвости жизни, въ семейныхъ и общественныхъ добродѣтеляхъ и въ скромности мужей Мы составляемъ сильную религіозную націю; и ежели говорю, что имѣемъ такое же какъ и Англія право имѣть собственный свой парламентъ, то говорю истину, какъ на нравственномъ убѣжденіи, такъ и на политическомъ опытѣ основанную Во-вторыхъ, Ирландія, въ роковую годину, спасла Англію; а между тѣмъ Англія, нарушивъ всѣ свои обѣщанія, данныя ирландской націи, отплатила ей неблагодарностію. Всякая неудача въ Англіи всегда составляла благополучіе для Ирландіи (*Englands adversity is Irlands opportunity*). Такъ было такъ и будетъ. Туча собирается на небосклонѣ, которая, какъ они говорятъ, можетъ причинить бурю. Прійдетъ время, и Англія снова станетъ нуждатся въ мощной десницѣ Ирландіи. Если она пожелаетъ оказать намъ справедливость. совершенную справедливость, то мы удовлетворимъ ея желаніямъ.“

— Въ Лондонѣ получено печальное извѣстіе изъ графства Каванъ (въ Ирландіи), что тамошній чиновникъ, Г. Бель-Бутъ, извѣстный приверженецъ оранжистской партіи, убитъ на пути, въ ту минуту, когда онъ съ семействомъ своимъ возвращался изъ церкви. Вообще графство это находится въ самомъ сильномъ волненіи, и ежеминутно ожидаютъ, что между католиками и протестантами вспыхнетъ открытая борьба; расположенныя на возвышенностяхъ войска, стоятъ подъ ружьемъ днемъ и ночью

— Извѣстія изъ Западной Индіи простираются до 25 го Мая. Самое любопытное изъ нихъ есть то, что желѣзная дорога на островѣ Ямайкѣ почти уже кончена и будетъ открыта 1-го Августа Эта первая въ сей части свѣта желѣзная дорога чрезвычайно одушевитъ промышленность и торговлю. Урожай сахарнаго тростника въ Ямайкѣ превосходный.

5 Іюля.

Вчера, городской совѣтъ, подъ предсѣдательствомъ лорда-мера, утвердилъ проектъ постройки желѣзной дороги изъ Лондона въ Виндзоръ. Капиталъ для сего предпріятія раздѣленъ на 20,000 акцій, но еще предъ окончательнымъ утвержденіемъ городскимъ совѣтомъ сего проекта, явилось до 200,000 желающихъ пріобрѣсть акціи.

— Ирландскіе члены парламента, Гг. О'Коннель и Смитъ О'Бріенъ, пробывъ нѣсколько времени въ Лондонѣ, отправились обратно въ Дублинъ. Предсѣдатель комитета желѣзныхъ дорогъ пригласилъ ихъ оффиціальнымъ письмомъ къ содѣйствію, при общихъ занятіяхъ, по сему предмету, но г-нъ О'Коннель изъяснилъ ему въ сильныхъ выраженіяхъ, что болѣе важныя дѣла отечества призываютъ его въ Ирландію.

— Изъ Дублина отъ 16-го Іюня сообщаютъ, что открытая борба земледѣльцевъ съ полиціею и вооруженною силою, обнаружившаяся сначала въ нѣкоторыхъ частяхъ лейтримскаго графства, распространяется по сосѣднимъ графствамъ съ ужасною силою. Чиновники въ Лонгфордѣ положили послать къ лорду намѣстнику Ирландіи адрессъ съ просьбою о присылкѣ туда полицейскихъ солдатъ; многими лицами получаются письма съ угрозами. Эта система, названная народомъ *Molly Maguire*, появлятая также въ Рокомонѣ; на дняхъ два отряда 34-го полка выступили изъ Атлоны въ Мобиль, и сильный отрядъ 54 полка вступилъ уже въ взволнованные округи Лейтрима.

Швейцарія.

Цюрихъ, 8-го Іюля.

Вчера послѣдовало здѣсь торжественное открытіе сейма, по установленному порядку, въ присутствіи гражданскихъ и военныхъ властей, а также акредитованныхъ въ Швейцаріи чужестранныхъ посланниковъ. Президентъ союза открылъ засѣданіе рѣчью, въ коей касаясь послѣдовательно разныхъ вопросовъ, обращающихъ теперь на себя вниманіе кантоновъ, поощрялъ ихъ къ согласію и единодушію, какъ самымъ надежнѣйшимъ залогамъ счастія и благосостоянія общаго союза вообще и всѣхъ кантоновъ

objawić. Oto naprzód dla tego: że Irlandya ma tak dobrze jak Anglia prawo mieć parlament. Anglicy nie przewyższają nas w niczém, my zaś w wielu względach jesteśmy lepsi jak oni; nie wyrównają nam bowiem w miernośći i wstrzemięźliwości życia, w cnotach rodzinnych i społecznych, w skromności niewiast, w waleczności mężów. My Irlandczycy, jesteśmy dzielnym religijnym narodem, a gdy mówię, że posiadamy równe prawo, jak Anglia, mieć swój osobny parlament, tedy powiadam prawdę, zarówno na przekonaniu moralném, jak i na polityczném doświadczeniu opartą. Powtóre: Irlandya w chwili niebezpieczeństwa uratowała Anglię, Anglia zaś, złamawszy wszelkie swe obietnice Irlandzkiemu ludowi czynione, niewdzięcznością nam odpłaciła. Każda przeciwność Anglii jest zawsze pomyślnością dla Irlandyi. (*Englands adversity is Irelands opportunity.*) Tak było tak znowu będzie. Chmura wznosi się na widnokręgu, która, jak oni mówią, burzę sprowadzić może. Przyjdzie chwila, w któréj znowu Anglia walecznego ramienia Irlandczyków potrzebować będzie. Jeżeli zechce wymierzyć nam sprawiedliwość, to jest zupełną sprawiedliwość, natenczas przychyliśmy się do jéj żądania.“

— Smutna wiadomość odebrana została w Londynie z hrabstwa Cavan (w Irlandyi). Urzędnik jeden tameczny, P. Bell Booth, znany jako jeden z przywodzców partyi Oranżystów. zabity został wystrzałem z ręcznéj broni na drodze, w chwili kiedy ze swą rodziną wracał z kościoła. W ogóle całe to hrabstwo jest w największém wzburzeniu; co chwila spodziewają się, że między katolikami i protestantami przyjdzie do otwartego boju; wojska rozłożone na wyniosłościach czuwają we dnie i w nocy.

— Wiadomości z Indyj Zachodnich dochodzą do 25 maja. Naciekawszą z nich jest ta, że droga żelazna na wyspie Jamaice jest prawie ukończona i ma być otwarta 1 sierpnia. Piérwsza ta w téj części świata droga żelazna, ożywi nadzwyczajnie przemysł i handel. Urodzaj trzciny cukrowéj na Jamaice jest dobry.

Dnia 5 lipca.

W dniu wczorajszym, Rada miejska, pod przewodnictwem Lorda Mera zebrana, uchwaliła wybudowanie drogi żelaznéj z Londynu do Windsoru Kapitał téj budowy podzielony został na 20,000 akcyj, tymczasem, przed ostateczném nawet projektu tego przez radę miejską przyjęciem, zgłosiło się już z chęcią kupna akcyj przeszło 200,000 osób.

— Członkowie parlamentu z Irlandyi, PP. O'Connell i Smith O'Brien, po któtkim pobycie w Londynie, udali się na powrót do Dublina. Prezes komitetu dróg żelaznych, wezwał ich urzędownie do dzielenia prac wspólnych w tym przedmiocie; atoli O'Connell, w liście namiętnym, oświadczył mu, że ważniejsze interesa jego kraju powołują go na łono Irlandyi.

— Piszą z Dublinu z d 16 czerwca, że sceny otwartego buntu i walki rolników z policyą i siłą zbrojną, naprzód wszczęte w pewnych częściach hrabstwa Leitrim, szerzą się po hrabstwach sąsiednich w sposób zatrważający. Urzędnicy w Longford postanowili przesłać do Lorda Namiestnika Irlandyi adres z prośbą o posiłki żołnierzy policyjnych dla téj Baronii; mnóstwo osób odbiera listy z pogróżkami. Tenże systemat, zwany między ludem Molly Maguire, zjawia się już w Roscommon. W tych dniach dwie kompanie 34 półku wyruszyły z Athlone do Mobill, a mocny oddział 54 półku wkroczył do wzburzonych okręgów Leitrim.

Szwajcarya.

Zurich, 8 lipca.

Dnia wczorajszego nastąpiło tu uroczyste otwarcie zwyczajnego Sejmu, podług przepisanych obrzędów, w obecności władz cywilnych i wojskowych, tudzież uwierzytelnionych w Szwajcaryi Posłów zagranicznych. Prezydent Związku, zagaił posiedzenie mową, w któréj dotykając koleją różnych kwestyi, zajmujących obecnie uwagę kraju, zachęcał wszystkich do zgody i jedności, jako będących najpewniejszą rękojmią szczęścia i pomyślności, tak ogólnego Związku, jako też i składających go pojedyńczych Kantonów. Wieczorem, u Prezydenta Związku

въ отдѣльности. Вечеромъ, у президента союза былъ большой дипломатическій обѣдъ, къ которому приглашены были члены сейма, иностранные посланники и всѣ знатнѣйшіе мѣстные чиновники.

Испанія.

Мадритъ, 26 *Іюня*.

Въ оффиціальной газетѣ напечатанъ циркуляръ военнаго министра къ генералъ-капитанамъ, въ коемъ, напоминая, что Донъ Карлосъ и все его семейство находятся внѣ законовъ, лишены уставомъ престолонаслѣдія и правъ испанскихъ инфантовъ, предписываетъ — всѣхъ, кои пожелали бы содѣйствовать имъ, для осуществленія ихъ мечеты, преслѣдовать, и захваченныхъ судить военнымъ судомъ въ 24 часа, какъ государственныхъ измѣнниковъ. Циркуляръ сей служитъ доказательствомъ того впечатлѣнія, какое произвело на правительство отреченіе Донъ Карлоса.

— Въ повременномъ изданіи *Posdata*, выходящемъ подъ вліяніемъ г-на Мартинеса де ла Роза, утверждаютъ, что еще невремя помышлять о бракосочетаніи Королевы; по сему этотъ журналовъ, не намѣренъ поддерживать ни одного изъ кандидатовъ на полученіе руки Королевы.

— По извѣстіямъ изъ Рима, г-нъ Кастилло и Айэнса просилъ кардинала статсъ-секретаря, объ измѣненіи коренныхъ условій трактата, но получилъ отвѣтъ, что Папское правительство не намѣрено перемѣнять того, что однажды имъ постановлено по собственному желанію испанскаго двора.

— Изъ Барселоны извѣщаютъ, что Коралева, вопреки совѣту генерала Нарваэза, намѣрена посѣтить бискайскія провинціи.

— Французскій посланникъ прибылъ въ Барселону 22 с. м., Инфантъ Донъ Энрике не получилъ еще позволенія выйти на берегъ.

— Послѣднія донесенія изъ Барселоны сообщаютъ, что дворъ оставитъ этотъ городъ 10-го Іюля.

Греція.

Аѳины, 21 *Іюня*.

Король и Королева послѣ 17-дневнаго отсутствія, возвратились въ Аѳины въ вожделѣнномъ здравіи; они путешествовали большею частью верхомъ, и только изъ Ѳивъ ѣхали въ экипажѣ. Августѣйшая чета повсюду встрѣчаема была съ восторгомъ, оставляя вездѣ слѣды благодѣяній. Въ новомъ пограничномъ городѣ Амаліополѣ учреждены будутъ, иждивеніемъ Ихъ Величествъ, училище и больница.

— Пріѣздъ г-на Пискатори изъ Франціи произвелъ благопріятное впечатлѣніе. Онъ прибылъ изъ Парижа въ Аѳины въ семь дней, чему едва можно повѣрить. Г. Пискатори, получившій званіе пера Франціи. привезъ здѣшнему банку деньги, и исходатайствовалъ у своего правительства постановленіе, объ освобожденіи отъ карантина приходящихъ изъ Греціи кораблей. Постановленіе сіе возымѣетъ дѣйствіе съ 1-го Іюня.

Турція.

Константинополь, 20 *Іюня*.

Его Императорское Высочество, Великій Князь Константинъ Николаевичъ, сохраняетъ строжайшее инкогнито, и пробывъ здѣсь нѣсколько дней, отправится чрезъ Мальту въ Италію. Великій адмиралъ Галиль-Паша представлялся Его Императорскому Высочеству, и просилъ почтить своимъ присутствіемъ великолѣпный обѣдъ, который будетъ данъ на огромномъ кораблѣ „Махмудіе“; Его Императорское Высочество милостиво принялъ это приглашеніе.

był wielki dyplomatyczny obiad, na który członkowie Sejmu, zagraniczni Posłowie i wszyscy wyżsi miejscowi urzędnicy zaproszeni byli.

Hiszpania.

Madryt, 26 *czerwca*.

Gazeta urzędowa ogłasza dzisiaj okolnik Ministra wojny do Kapitanów Jeneralnych, w którym, przypominając, że Don Carlos i cała jego rodzina są wyjęci z pod prawa, wyłączeni przez Konstytucyą od następstwa tronu i pozbawieni praw Infantów Hiszpanii, zaleca, iżby wszyscy, którzyby chcieli dopomagać im do ziszczenia ich urojeń, byli ścigani, imani, i sądzeni sądem wojennym we 24 godzin jako zdrajcy Stanu. Okolnik ten dowodzi wrażenia, jakie sprawiła na rządzie abdykacya Don Carlosa.

— Dziennik *Posdata*, wychodzący pod wpływem P. Martinez de la Rosa, utrzymuje, że jeszcze nie nadszedł czas zajmować się kwestyą zaślubin Królowéj, i że zatém żadnego z kandydatów do jéj ręki popierać nie myśli.

— Podług wiadomości z Rzymu, P. Castillo y Ayensa prosił Kardynała Sekretarza Stanu, o złagodzenie zasadniczych warunków konwencyi, otrzymał atoli odpowiedź, że Stolica Apostolska nie może zmienić tego, co na własne życzenie rządu hiszpańskiego postanowiła.

— Donoszą z Barcelony, że Królowa, mimo przeciwnego zdania Jenerała Narvaeza, pragnie zwiedzić prowincye Biskajskie.

— Poseł francuzki przybył do Barcelony 22-go b. m. Infant Don Enrique nie otrzymał jeszcze pozwolenia wysiąść na ląd.

— Ostatnie biulletyny z Barcelony donoszą, że dwór opuści to miasto 10 lipca.

Grecya.

Ateny, 5 *maja*.

Król i Królowa wrócili do Aten w pożądaném zdrowiu, po 17 dniowéj podróży, którą po większéj części konno odbywali, i dopiéro z Teb pojazdem przybyli. Dostojna para przyjmowaną była wszędzie z największym zapałem; wszędzie bowiem dawała liczne swoich łask dowody. W nowo założeném mieście pogranicznem Amaliopolis, założona będzie szkoła kosztem Królowéj, a szpital kosztem Króla.

— Powrót P. Piscatory z Francyi sprawił bardzo pomyślne wrażenie. Przybył on z Paryża do Aten w dniach 7-u, czemu ledwie uwierzyć można; przywiózł pieniądze dla banku, sam zaś otrzymał dostojność Para Francyi. P. Piscatory wyjednał u swego rządu zniesienie kwarantanny dla okrętów z Grecyi przybywających; rzecz ta wchodzi w wykonanie od 1-go czerwca.

Turcya.

Konstantynopol. 20 *czerwca*.

J. C. W. Wielki Xiążę Konstanty Nikołajewicz zachowuje jak-najściślejsze *incognito*, i po kilkodniowym pobycie, uda się do Włoch przez Maltę. Wielki Admirał Halil-Basza, złoży J. C W. swoje uszanowanie, oraz zaproszenie na biesiadę, mającą być dawaną, na olbrzymim okręcie *Mahmudie*. J. C. W. raczył łaskawie przyjąć to zaproszenie.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Глюксберга— Печ. позвол. 13-го Іюля 1845 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ*.